

MUVAFFAQIYAT VA MUVAFFAQIYATGA ERISHISH YO'LLARI

Ro'zmetova Shaxnoza O'rino boyovna

Xorazm viloyati Xazarasp tumani 40- maktab psixologi

Muvaffaqiyat – orzularning amalga oshirilishi, asosiy maqsadning hayotga tadbiq qilinishi bilan belgilanadi. Istaklarni amalga oshirishning esa juda ko‘p usullari mavjud. Shunchaki o‘tirib, omad kelishini kutish ham mumkin. Biroq eng tez va samarali usuli donolarcha fikrlab, sovuqqonlik bilan harakat qilishdir. Omad kelishiga umid qiling.

Biz ishda, munosabatlarda, yumushlarda va hayotning boshqa jabhalarida niyatimizga yetkazuvchi muvaffaqiyat formulasini izlaymiz. Biroq hamma vaqt ham istagimiz eshiklarini ochib beradigan kalitni topolmaymiz. Hayotda muvaffaqiyat formulasini topish mumkinmi? Qanday qilsak niyatimizga tez erishamiz? Muvaffaqiyatni odamning ayni vaqtdagi holati bilan o‘lchab bo‘lmaydi. Muvaffaqiyat – bosib o‘tilgan yo‘l va unda uchragan to‘sislarni qay yo‘sinda yengib o‘ta olingani bilan aniqlanadi.

O‘zgarishlar hamma vaqt xavotirga soladi. Biroq sizning hayotingizni o‘zingizdan boshqa hech kim o‘zgartira olmaydi. Istalgan narsaga qanday erishish mumkin? Orzularni qanday amalga oshirish mumkin?

Muvaffaqiyat formularsi. Omad sari 10 qadam “Boshqalar uxlayotganda o‘rganing, boshqalar dam olayotganda ishlang, boshqalar bo‘shashganda tayyor turing va boshqalar taslim bo‘lganida orzularga beriling” ingliz shaxmatchisi Uilyam Artur Uord.

Muvaffaqiyat bir yoki ikki omilni bajarishga bog‘liq emas. Muvaffaqiyat barcha 10 ta o‘zgarishni amalga oshirishga bog‘liq. Agar siz ularning ayrimlariga amal qilib, qolganlariga e’tibor bermayotgan bo‘lsangiz, hech qachon muvaffaqiyatga erisha olmaysiz.

Muvaffaqiyat o‘zgarishlarning o‘ziga emas, ularni ko‘paytirishga teng. Matematikani eslang. Har qanaqa katta sonni nolga ko‘paytirsangiz ham baribir natija nolga teng bo‘ladi. Agar formuladagi biror punkt nolga teng bo‘lsa, bilingki muvaffaqiyat ham nolga teng bo‘ladi.

Hayotiy ustuvor vazifalarni to‘g‘ri tartiblash juda ham muhim. Bizning kuchimiz, manbalarimiz va vaqtimiz cheklangan. Agar uni zarur narsalarga sarflab, to‘g‘ri taqsimlay olsak, niyatimizga yeta olamiz. Agar o‘z hayotiy imkoniyatlarimizni befoyda va mayda narsalarga ishlatsak, ko‘p narsani yo‘qotamiz. Agar sizni ayni hayotiy haqiqat qanoatlantirmayotgan bo‘lsa, demak siz o‘z imkoniyatlariningizni noto‘g‘ri rejalaqansiz.

Ko‘zlangan niyatga yetishmoq uchun nima qilish kerak? Maqsadga yetish uchun har bir kunni nimadan boshlash lozim? Qanday ish bilan mashg‘ul bo‘lish va qaysisidan qochish kerak bo‘ladi? Dastlab nimani istashingizni tushunib oling, ana undan keyin uni birinchi o‘ringa qo‘ying.

Biz rejasiz juda ham noaniq va besamar harakat qilamiz. Bir ishga kirishamiz, uni tashlab ikkinchisiga o‘tamiz, uchinchisi haqida fikrlaymiz. Xuddi ivan andreyevich krelovning “oqqush, cho‘rtan baliq va qisqichbaqa” haqidagi masaliga o‘xshaydi, shundaymasmi? O‘z-o‘zingizga savol bering: orzularim va maqsadlarim qanday o‘zi? O‘z hayotimni 5,10 yoki 15 yildan keyin qanday tasavvur qilaman? Shu asosda nimalar qilish kerakligini atroficha o‘ylab, hayotingizga taalluqli qisqa muddatli va uzoqni ko‘zlagan rejalar tuzing.

Rejada 5-10 yillik maqsadlaringizni akslantiring. Undan keyin bu yilga, ayni shu oyga va keyingi haftaga reja qilib oling. Aynan yozma tarzda bo‘lsin. Hammasi aniq va ravshan ko‘rinayotgani o‘zingizni ham ajablantiradi. Maqsadlar bir-birini to‘ldiradi. Siz uchun har kun nima qilish kerakligi ancha tushunarli bo‘lib qoladi. Bu kundalik uncha katta bo‘lmagan harakatlar juda ham zarur ulkan natijani yetaklab keladi. Hamma vaqt reja tuzing. Hatto bir kunga ham. Shu tariqa o‘z ish

unumingizni oshirasiz va rejalangan hamma vazifani amalga oshirishga ulgurasiz. Bu muvaffaqiyat formulasining muhim qoidasi.

Hayotingizni imkoniyatlar bilan to‘ldiring. Yaxshi imkoniyatlarni kutib o‘tirmasdan, hayotingizni o‘zingiz imkoniyatlar bilan to‘ldiring. Mo‘jiza kutmang, aksincha, o‘zingiz mo‘jiza yarating. Lotereyadan katta yutuq kutmang, xazina qidiring. Harakat va omad o‘rtasida mustahkam aloqa mavjud. Imkoniyatlar biz ularni qabul qilishga tayyor bo‘lgan vaqtimizda keladi. Uyda o‘tirmasdan odamlar bilan ko‘p muloqot qilayotganimizda, yangi joylarga borib, qiziqroq narsalarni ko‘rganimizda, tavakkal qilishdan qo‘rmaganimizda paydo bo‘ladi bu imkoniyat. O‘zingiz sayohatga chiqmaguningizcha mo‘jizalarni ko‘rolmaysiz. Imkoniyatlar yo‘lning navbatdagi burilishidan boshlanadi.

Biz ijtimoiy tarmoqlarni, seriallarni, kompyuter o‘yinlarini, spirtli ichimliklarni, yalpayib yotishni, vaqt ni maqsadsiz o‘tkazishni yoqtiramiz. Bularning hammasi vaqtimiz hamda kuchimizni oladi. Aynan o‘sha bekor ketgan vaqt va kuchimizni ancha foydali ishga sarflashimiz mumkin edi-ku. Ishlaringizga vaqtingiz yo‘qmi? Biroq internet, ijtimoiy tarmoqlar va boshqa bema’niliklarga vaqt topasiz. Dam olish va o‘yin-kulgini eng kam miqdorgacha kamaytiring va muhim ishlar bilan shug‘ullaning. Intizom va tartib harbiylarning so‘ziga o‘xshadi. Ammo intizom va tashkil qilmasdan turib ajoyib yutuqlarga erishish mumkin emas. Ichki zaiflikka berilishni bas qiling. Har safar vaqtingizni bekor sarf qilayotganingizda bilingki – siz o‘z orzularingizga xiyonat qilayapsiz!

5. Qat’iyatli bo‘ling. Xatolar bo‘ladi. “Ayrim odamlar muvaffaqiyatga bir qadam qolganida taslim bo‘lishganini hatto tasavvur ham qilishmaydi”.

Amerikalik kashfiyotchi va tadbirdor Tomas Edison. Xatolarsiz g‘alabalar bo‘lmaydi. Muvaffaqiyat formulari xatolardan qo‘rmaslikka chaqiradi. Standart xatolardan qochishga harakat qilish lozim, biroq baribir uchraydi. Xatolarsiz olg‘a harakat qilish aslo mumkin emas. Barcha olimlar, biznesmenlar va boshqa kuchli shaxslar ham o‘z vaqtida xatolarga yo‘l qo‘yishgan. Muvaffaqiyatga yo‘l qat’iyat

va xatolardan o‘rganish mahorati orqali o‘tadi. Omadsizlik – bu yakun emas. Kurashni davom ettirish uchun kuch toping. Siz taslim bo‘limguningizcha o‘yin tugamaydi. Taslim bo‘ldingizmi, bilingki shaxmat taxtasidagi asosiy maqsadga yetishiga 2 qadam qolgan piyodadek bo‘lib qolasiz.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. E.G’oziev. «Psixologiya». Toshkent. «O’qituvchi». 1994.
2. E.G’oziev. «Pedagogik psixologiya asoslari». Toshkent. 1997.
3. E.I.Rogov. “Nastol’naya kniga prakticheskogo psixologa v obrazovaniy”.
4. I.V.Dubrovina. “Individual’nqe osobennosti shkol’nikov”. M: 1875